

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI**

**BUXORO
DAVLAT
UNIVERSITETI**

TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

R.G' Jumayev

2024y

“ORKESTR SINFI” (XALQ CHOLG‘ULARI ORKESTRI)

fanidan SILLABUS (ishchi dastur)

4 - kurslar uchun

Kunduzgi bo‘lim uchun

Bilim sohasi:

100 000 - Gumanitar

Ta'lim sohasi:

150000 - San'at

Bakalavriat yo'nalishi:

60211500 - Cholg'u ijrochiligi (xalq cholg'ulari)

BUXORO-2024

Modul/FAN SILLABUSI
San'atshunoslik va pedagogika fakulteti
60211500- Cholg'u ijrochiligi (xalq cholg'ulari)
ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Orkestr sinfi (xalq cholg'ulari orkestri)
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	ORS 1144
Yil:	4
Semestr:	7-8
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	210
Ma'ruza	-
Amaliy mashg'ulotlar	120
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kreditlar miqdori:	7
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)	
FM1	Mazkur kursda Xalq cholg'ularida ijrochilik, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlaridagi bilimlar va asarlarni solfedjio qilib, sanab ijro etish qonun-qoidalari, cholg'u asbobini to'g'ri sozlay bilishdan iborat. Bu fan cholg'u ijrochiligi turlari bo'yicha yo'nalishi talabalarini mutaxassis sifatida amaliy faoliyatiga tayyorlaydi. Shuning uchun ushbu fan asosiy umumkasbiy fan hisoblanib, shuning bilan birga ixtisoslik fanlari bilan ajralmas bog'liqdir. Mazkur fan musiqa ta'limi sohasida malakali mutaxassis kadrlar tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etib, ishchi o'quv rejalarda alohida fan sifatida o'qitilishi mumkin.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar	
1.	- Cholg'u Ijrochiligi (Xalq cholg'ulari);
2.	- Unda ijro etish uslublari;
3.	- Konsert amaliyoti <i>haqida tassavvurga ega bo'lishi</i> ;
4.	- Yakkanavoz va orkestr ijrochiligida musiqiy-amaliy ko'nikmalarini;
5.	- Cholg'ular bo'yicha repertuarni o'zlashtirishni;
6.	- Cholg'uda shtrix aplikaturani aniqlash va tanlashni;

Ta'lim natijalari (TN)	
TN 1	- Orkestr sinfi fani xususiyatlari;

TN 2	- Ijrochilik repertuarini tanlashni <i>bilishi va undan foydalana olishi</i>
TN 3	- Xalq cholg'ulari orkestrlarida ijro etish;
TN 4	- Konsert tadbirlarida chiqish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;</i>
TN 5	- Solfedjio, Notani varoqdan o'qish;
Fan mazmuni	
Mashg'ulot shakli: Amaliy 7-semestr	
A1	Orkestr ijrosi uchun asarlar tanlash. Nota o'qish mahorati, gamma chalish
A2	D.Zokirov musiqasi "Ko'chalar" asarining nazariy tahlili va (1- raqam) belgisigacha ijro etish Asarning nazariy tahlili
A3	D.Zokirov musiqasi "Ko'chalar" asarining (2-3-raqam) belgisigacha ijro etish Ijrochilik texnikasi va cholg'ular ansambl ustida ishlash
A4	D.Zokirov musiqasi "Ko'chalar" asarining (4- raqam) belgisigacha ijro etish Izhor asarining ijrosi
A5	D.Zokirov musiqasi "Ko'chalar" asarini ijro etish va asarni qo'shig'I bilan qo'shib ijro etish. Turli xil notalarni o'qish. shtrixlar ustida ishlash
A6	Asarni kuychanligi ustida ishlash va dinamik belgilariga e'tibor berib chalish.
A7	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha" nazariy tahlili (1-2 raqamlar)
A8	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(3-4 raqamlar) ustida ishlash.
A9	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(5-6 raqamlar) ustida ishlash.
A10	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(7-8 raqamlar) ustida ishlash.
A11	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(9-10 raqamlar) ustida ishlash.
A12	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(11-12 raqamlar) ustida ishlash.
A13	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(13-14 raqamlar) ustida ishlash.
A14	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(15-16 raqamlar) ustida ishlash.
A15	O'zbek xalq kuyi B. Giyenko qayta ishlagan " Rok qashqarcha"(17-raqam) ustida ishlash.
A16	Asarni kuychanligi ustida ishlash va dinamik belgilariga e'tibor berib chalish.
A17	M.K.Oginskiy "Polonez" asarining nazariy tahlili va (1-2 raqam) belgisigacha ijro etish Ijrochilik texnikasi ustida ishlash.

	"Lya" major gammasi ijrosida tovush tembri va dinamikasi ustida mashqlar bajarish
A18	M.K.Oginskiy "Polonez" asarining (3-4 raqam) belgisigacha ijro etish Tovush chiqarishda shtrixlarga e'tibor berish
A19	M.K.Oginskiy "Polonez" (5-6 raqam) belgisigacha ijro etish "Polonez" asarining (5-6 raqam) nazariy tahlili va ijrosi 2.Ijrochilarning ijro texnikasini o'stirish
A20	M.K.Oginskiy "Polonez" (7-8 raqam) belgisigacha ijro etish Nota o'qish mahorati
A21	M.K.Oginskiy "Polonez" asarining kuychanligi ustida ishlash Asarni ijrosini takrorlash tovush sofligi, diyamikasi, tempi ustida mukammal ishlash va ijroningtoza intonatsiyasiga erishish.
A22	M.K.Oginskiy "Polonez" asarining dinamik belgilari ustida ishlash Asarning dinamik belgilari ustida ishlash
A23	A.Zasepin musiqasi "Razgovor so shastyem" asarining nazariy tahlili va (1-2 raqam) belgisigacha ijro etish. Ijrochilarning ijro texnikasi ustida ishlash
A24	A.Zasepin musiqasi "Razgovor so schastyem" asarining (3-4 raqam) belgisigacha ijro etish, Cholg'ularda ijro texnikasini tuzatib rivojlantirish
A25	A.Zasepin musiqasi "Razgovor so shastyem" asarining (5-6 raqam) belgisigacha ijro etish, Asarning sanoqlari ustida ishlash, Asarning dinamik belgilari ustida ishlash
A26	A.Zasepin musiqasi "Razgovor so shastyem" asarining (7-8 raqam) belgisigacha ijro etish, . Cholg'ularda ijro texnikasini tuzatib rivojlantirish
A27	A.Zasepin musiqasi "Razgovor so shastyem" asarining (9-10 raqam) belgisigacha ijro etish, Asarning dinamik belgilari ustida ishlash
A28	Asar kuychanligi ustida ishlash, asar dinamikasi ustida mashqlar bajarish
A29	"Mi" major gammasi ijrosida tovush tembri va dinamikasi ustida mashqlar bajarish
A30	<u>Hamma asarlarni takrorlash.</u>
Jami:	60 soat
Mashg'ulot shakli: Amaliy 8-semestr	
A1	S.Yudakov "Maysaraning ishi" operasidan Hoji darg'a ariyasi asarining nazariy tahlili va (1-2 raqam) belgisigacha ijro etish, . Ijroning spetsifik usullaridan foydalanish Asarning sanoqlari ustida ishlash
A2	S.Yudakov "Maysaraning ishi" operasidan Hoji darg'a ariyasi (3-4 raqam) belgisigacha ijro etish, Asarning sanoqlari ustida ishlash

A3	S.Yudakov "Maysaraning ishi" operasidan Hoji darg'a ariyasi asarining (5-6 raqam) belgisigacha ijro etish, Ijrochilarning ijro texnikasi ustida ishlash, ijrochilik ko'nikmalari
A4	S.Yudakov "Maysaraning ishi" operasidan Hoji darg'a ariyasi asarining (7-8 raqam) belgisigacha ijro etish, O'rganilgan asarlarni takrorlash: Soz va usuliy, Agogik, dinamik va boshqa ansambl ijrosini mustahkamlash
A5	S.Yudakov "Maysaraning ishi" operasidan Hoji darg'a ariyasi asarining Dinamik belgilariga e'tibor berib ijro etish
A6	Asardagi barcha kamchiliklar ustida ish olib boorish.
A7	Orkestrning ritmik, sur'atli va dinamik turlari ustida mashq Shtrixlar ustida ishlash
A8	A.Ribak musiqasi "Fairytale" (Ertak) asarining nazariy tahlili va (1-2 raqam) belgisigacha ijro etish asarning nazariy tahlili
A9	A.Ribak musiqasi "Fairytale" (Ertak) (3-4 raqam) belgisigacha ijro etish, . Shtrixlar ustida ishlash
A10	A.Ribak musiqasi "Fairytale" (Ertak) asarining (5-6 raqam) belgisigacha o'rganish, Asarning sanoqlari ustida ishlash
A11	A.Ribak musiqasi "Fairytale" (Ertak) asarining (7-8 raqam) belgisigacha ijro etish, Sozlarning toza intonatsiyasi ustida mashq
A12	I.Akbarov musiqasi "Ra'no" asarining nazariy tahlili va (1-2 raqam) belgisigacha o'rganish, asarning nazariy tahlili
A13	I.Akbarov musiqasi "Ra'no" asarining (3-4 raqam) belgisigacha ijro etish
A14	I.Akbarov musiqasi "Ra'no" asarining (5-6-raqam) belgisigacha o'rganish, Asarning dinamik belgilari ustida ishlash
A15	I.Akbarov musiqasi "Ra'no" asarining oxirigacha o'rganish
A16	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning nazariy tahlili.(1- 2 raqamlar) ustida ishlash.
A17	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (3-4 raqamlar) ustida ishlash.
A18	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (5-6 raqam) ustida ishlash.
A19	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (7-8 raqam) ustida ishlash.
A20	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (9-10 raqam) ustida ishlash.
A21	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (11-12 raqam) ustida ishlash.
A22	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (13- 14raqam) ustida ishlash.
A23	A.Ismoilov musiqasi Navoiy gazali A.Alimov ork. uchun moslashtirgan "Oh ki..." asrning (15- raqam) ustida ishlash.
A24	Orkestrning ritmik, sur'atli va dinamik turlari ustida mashq Shtrixlar ustida ishlash
A25	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asar

	nazariy tahlili (1- raqam) ustida ishlash.
A26	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asarning (2-3- raqam) ustida ishlash.
A27	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asarning (4-5- raqam) ustida ishlash.
A28	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asarning (6-7- raqam) ustida ishlash.
A29	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asarning (8- raqam) ustida ishlash.
A30	M.Ashrafiy musiqasi A.Karabayev cholgulashtirgan "Sozsiz qoshiq" asarning (9- raqam) ustida ishlash.
Jami:	60 soat

№	Mustaqil ta'lim (MT) 7-semestr	Soatlar hajmi
1	Aplikatura va pastanovkani to'g'ri qo'yilgan holda ijro etish	6 soat
2	Cholg'uda ijro malakasini rivojlantirish.	6 soat
3	Asardagi barcha kamchiliklar ustida ish olib boorish.	6 soat
4	Nota matnini varoqdan ravon o'qish ko'nikmalarini rivojlantirish	6 soat
5	Har xil shtrixda gammalar chalish	6 soat
Jami:		30 soat
	Mustaqil ta'lim (MT) 8-semestr	
8	Dasturda ijro etilayotgan asarlarni badiiy obrazli xarakterini ochib berish.	10 soat
9	Muayyan cholg'u ijrochiligidagi bezaklar	10 soat
10	Asarlar tahlili va ular ustida ishlash.	10soat
11	Cholg'u uchun yaratilgan maxsus asarlarni o'zlashtirish	10 soat
12	Gammalar, uch tovushliklar chalish	10 soat
13	Orkestrning ritmik, sur'atli va dinamik turlari ustida mashq	10 soat
Jami:		60 soat
Umumiy:		90

Asosiy adabiyotlar	
1.	Q.Nazarov G'illak 2012.
2.	M.Toshmuhamedov "Ya.Sabzanovning cholg'u asarlari" 2013 "Musika" nashriyoti:
3.	A.Amonov "Rubob "rima uchun xrestomati 2013 "Musika" nashriyoti;

4.	Tuzuvchi O.Yusupova Musiqa ijrochiligi va "edagogikasi masalalari. Maqolalar to'lam. 8-jild. OOO "Temir yo'lchi" 2014
5.	Islomov D.Maxsus cholg'u.T., 2015
6.	Q.Usmonov."Boshlang'ich rubob darsligi; mashriyot- matbaa ijodiy uyi, T. 2004.
7.	X.Nurmatov. "Rubob darsligi". Toshkent. O'qituvchi nashriyoti. 1993.
8.	Karimov O.I., Cholg'u ijrochiligi va ansambli o'quv qo'llanma - Buxoro: "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2019 - 196 b.
9.	Sanoqul Do'stov, Cholg'u ijrochiligi va ansambli, o'quv qo'llanma - Buxoro : "Sadriddin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2019. - 260 b.
10.	Karimov O.I., Cholg'u ijrochiligi (prima rubobi, qashqar va afg'on ruboblari) o'quv qo'llanma - Buxoro: "Durdona" nashriyoti, 2020- 324 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. -T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-488 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, Demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatasining qo'shma majlisidagi nutq. -T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-32 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlashyurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Kostitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016- yil 7-dekabr. T.: "O'zbekiston", NMIU, 2017.-32
4.	2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakatlar strategiyasi.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baxo olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;

- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llash olish;
- tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 4 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga xarakter qilgan bo'lsa;

v) 3 baxo olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabani bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	Kamolov Shavkatjon Xadiyevich katta o'qituvchi Hasanov Halim Ravshanovich o'qituvchi
E-mail:	<u>kamolovshavkat82@gmail.com</u>
Tashkilot:	Buxoro davlat universiteti "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedraasi
Taqrizchilar:	O.I. Karimov dosent B.I. Mustafoyev p.f.n., dotsent

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 20__ yil
30 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Musika ijrochiligi va madaniyat" kafedrasining 20__ yil
27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

¹ O'quv-uslubiy departament boshlig'i

S.S. Davlatov

Fakultet dekani

S.S. Azimov

Kafedra mudiri

T.I. Rajabov

Tuzuvchilar

Sh.X. Kamolov

H.R. Hasanov